

INFORME 8/2021

RECOLLIDA
DE RESIDUS
D'OSONA, SL
EXERCICI 2018

INFORME 8/2021

**RECOLLIDA
DE RESIDUS
D'OSONA, SL
EXERCICI 2018**

Edició: juny de 2021

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia.....	7
1.2. ENS FISCALITZAT	8
1.2.1. Antecedents	8
1.2.2. Activitats i organització.....	8
1.2.3. Treballs de control.....	15
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	15
2.1. APROVACIÓ DELS COMPTES ANUALS I RETIMENT A LA SINDICATURA.....	15
2.2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS ABREUJAT	16
2.2.1. Import net de la xifra de negocis.....	17
2.2.2. Altres ingressos d'exploració.....	20
2.2.3. Aprovisionaments	21
2.2.4. Despeses de personal.....	22
2.2.5. Altres despeses d'exploració	24
2.2.6. Amortització de l'immobilitzat	26
2.3. CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA.....	27
2.3.1. Normativa aplicable.....	27
2.3.2. Mostra fiscalitzada.....	28
2.3.3. Resultats de la fiscalització	29
3. CONCLUSIONS	31
3.1. OBSERVACIONS.....	31
3.2. RECOMANACIONS.....	35
4. ANNEX: BALANÇ ABREUJAT.....	36
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	37
5.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	37
5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	46
APROVACIÓ DE L'INFORME.....	46

ABREVIACIONS

CESPA	Cespa Compañía Española de Servicios Públicos Auxiliares, SA
CTR	Centre de Tractament de Residus d'Osona i el Ripollès
Ecoembes	Ecoembalajes España, SA
Ecovidrio	Sociedad Ecológica para el Reciclado de los Envases de Vidrio
IIC	Instruccions internes de contractació
LCSP	Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, del 26 de febrer del 2014
M€	Milions d'euros
RRO	Recollida de Residus d'Osona, SL
TRLCSF	Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització limitada relatiu a la societat Recollida de Residus d'Osona, SL, (RRO) corresponent a l'exercici 2018.

L'objecte de l'informe ha estat la fiscalització limitada de RRO, centrada en la fiscalització del Compte de pèrdues i guanys abreujat i en la revisió del compliment de la legislació aplicable en els àmbits comptable, de les retribucions de personal i de la contractació administrativa, corresponents a l'exercici 2018.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2018, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre millores en la gestió de les activitats desenvolupades per l'entitat en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

La Sindicatura ha tingut accés als papers de treball dels auditors externs, s'han revisat els treballs i les proves realitzades pels auditors i s'han fet les proves addicionals que s'han considerat necessàries.

En la fiscalització realitzada no s'ha disposat del contracte de concessió de serveis signat en la constitució de la societat, entre el Consell Comarcal d'Osona i el soci privat, per la qual cosa no s'ha pogut validar. Aquest fet suposa una limitació a l'abast de l'informe de fiscalització.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

Recollida de Residus d'Osona, SL és una societat limitada constituïda el 4 de juliol de 1996 com a societat d'economia mixta del Consell Comarcal d'Osona, després del procediment de selecció de soci privat iniciat pel Consell Comarcal d'Osona,¹ amb una durada inicial de setze anys i amb una participació inicial i en l'exercici fiscalitzat del 55,0% per part del Consell Comarcal, i un 45,0% per part del soci privat Cespa Compañía Española de Servicios Públicos Auxiliares, SA (CESPA).² Posteriorment, es va acordar la pròrroga de la durada de la societat fins a l'abril del 2021. No s'ha pogut validar si aquesta pròrroga estava prevista en el contracte, fet que suposa una limitació a l'abast de l'informe de fiscalització.

El fet de no disposar del contracte de concessió de serveis signat en la constitució de la societat suposa un greu incompliment del deure de custòdia que qualsevol administració pública ha de tenir dels seus documents, i més encara per ser el document principal i que dona sentit a l'existència de la societat.

A la data de finalització del treball de camp, febrer del 2021, la societat tenia previst iniciar el procés de liquidació i la dissolució posterior. Aquest procés encara no s'havia iniciat. Mentrestant, i fins que aquest procés no finalitzi, la societat té previst acordar la pròrroga de la prestació del servei per interès públic.

1.2.2. Activitats i organització

1.2.2.1. Activitat

D'acord amb els seus estatuts, l'objecte social de RRO és la realització del servei de neteja viària i recollida de residus urbans, gestió de deixalleria, manteniment i neteja de parcs i jardins, i transport de lixiviats, la titularitat dels quals correspon al Consell Comarcal d'Osona per delegació o encàrrec dels ajuntaments de la comarca o de la Generalitat de Catalunya. Igualment la societat pot gestionar l'administració, la conservació i el manteniment de les instal·lacions corresponents, cosa que li ha de permetre, si és necessari, efectuar les obres de manteniment i ampliació de qualsevol naturalesa, tant si és per compte del propietari com si és per compte d'altri.

1. Tal com s'explica en l'apartat 1.1.2, no s'ha disposat del contracte signat en la constitució de la societat entre el Consell Comarcal d'Osona i el soci privat, per la qual cosa no s'ha pogut validar. Sí s'han obtingut altres documents de l'expedient de licitació.

2. Al seu torn, Ferrovial Servicios, SA, disposa del 99,9% de les accions de Cespa Compañía Española de Servicios Públicos Auxiliares, SA.

Recollida de residus

Durant l'exercici 2018, la societat ha prestat el servei públic de recollida selectiva de residus a trenta-nou dels cinquanta municipis de la comarca d'Osona. En el quadre següent es mostren els tipus de residus que s'han recollit en cadascun dels municipis.

Quadre 1. Residus que es recullen en cada municipi

Municipi	Orgànica	Multiproducte (a)	Vidre	Resta	Voluminosos
Alpens		✓	✓	✓	✓
Calldetenes	✓	✓	✓	✓	
Centelles		✓	✓		
Espinelves	✓	✓	✓	✓	✓
Esquirol, L'	✓	✓	✓	✓	
Gurb	✓(b)	✓	✓	✓	✓
Lluçà		✓	✓	✓	✓
Manlleu	✓	✓	✓	✓	
Masies de Roda, Les	✓	✓	✓	✓	✓
Masies de Voltregà, Les	✓	✓	✓	✓	
Montesquiu	✓	✓	✓	✓	
Olost	✓	✓	✓	✓	✓
Orís	✓	✓	✓	✓	✓
Oristà	✓	✓	✓	✓	✓
Perafita		✓	✓	✓	✓
Prats de Lluçanès	✓	✓	✓	✓	
Roda de Ter	✓	✓	✓	✓	
Rupit i Pruit	✓	✓	✓	✓	
Sant Agustí de Lluçanès	✓	✓	✓	✓	✓
Sant Bartomeu del Grau		✓	✓	✓	✓
Sant Boi de Lluçanès	✓	✓	✓	✓	✓
Sant Hipòlit de Voltregà	✓	✓	✓	✓	✓
Sant Julià de Vilatorrada	✓	✓	✓	✓	✓
Sant Martí d'Albars		✓	✓	✓	✓
Sant Pere de Torelló	✓	✓	✓	✓	
Sant Quirze de Besora	✓	✓	✓	✓	
Sant Sadurní d'Osormort		✓	✓	✓	
Sant Vicenç de Torelló	✓	✓	✓	✓	
Santa Cecília de Voltregà		✓	✓	✓	✓
Santa Eugènia de Berga	✓	✓	✓	✓	

Municipi	Orgànica	Multiproducte (a)	Vidre	Resta	Voluminosos
Santa Maria de Besora	✓	✓	✓	✓	
Sobremunt		✓	✓	✓	✓
Sora	✓	✓	✓	✓	✓
Tavèrnoles	✓	✓	✓	✓	✓
Tavertet	(c)	✓	✓	✓	✓
Torelló	✓	✓	✓	✓	✓
Vic	✓			✓	
Vidrà	✓	✓	✓	✓	✓
Vilanova de Sau	(c)	✓	✓	✓	✓
Total	30	38	38	38	23
Nombre d'habitants	119.964	84.606	84.606	122.223	30.258

Font: Informació proporcionada per la societat.

Notes:

(a) La fracció multiproducte inclou tant el paper i cartró com els envasos.

(b) El servei de recollida de gespa s'ha prestat durant vuit mesos en l'exercici 2018.

(c) Es presta el servei de manteniment de compostadors d'ús comunitari.

El servei de recollida a prestar a cadascun dels municipis s'instrumenta mitjançant plans de gestió individualitzats per a cada ajuntament, en què es defineixen els tipus de serveis que es prestaran per a cada municipi i les tarifes a aplicar. Aquests plans de gestió inclouen de forma detallada els serveis que es prestaran i els mitjans que s'utilitzaran (de personal i de vehicles). També es detalla el cost de les hores estimades i les tarifes del servei a aplicar. Als costos directes del servei s'hi afegeix un 6% de benefici industrial i un 6% per cobrir despeses generals.

Anualment, el Consell d'Administració de la societat aprova el percentatge d'increment de les tarifes de recollida de les diferents fraccions i de neteja viària. En concret, l'increment de les tarifes per a l'exercici 2018 es va aprovar el 26 de setembre del 2017.

A més de la recollida selectiva mitjançant contenidors o amb el sistema porta a porta, també es fa la recollida d'altres tipus de residus a través de la deixalleria de Torelló i de dues deixalleries mòbils, on es recullen i emmagatzemen residus especials (bateries, dissolvents, piles, neumàtics, etc.), residus ordinaris (ferralla, metall, plàstics, paper i cartró, etc.), residus voluminosos i altres com fusta, restes de poda i runa. El Consell Comarcal d'Osona, a través de la societat, gestiona la deixalleria de Torelló, que és de titularitat municipal. Les dues deixalleries mòbils són propietat del Consell Comarcal d'Osona. No s'ha pogut verificar que la gestió d'aquestes deixalleries estigués inclosa en el contracte de concessió de serveis inicial.

En el quadre següent es mostren les tones de recollida selectiva mitjançant contenidors, i les tones de recollida selectiva recollides en les deixalleries.

Quadre 2. Tones recollides durant l'exercici 2018

Municipi	Orgànica	Multiproducte	Vidre	Resta	Voluminosos	Deixalleries
Alpens	-	29,9	9,4	62,1	14,6	-
Calldetenes	255,1	227,8	57,1	144,4	-	-
Centelles	-	649,6	137,3	-	-	-
Espinelves	23,1	25,3	16,4	33,8	6,2	-
Esquirol, L'	178,7	288,7	67,8	456,2	-	-
Gurb	165,9	337,9	89,8	586,3	9,2	-
Lluçà	-	25,5	10,4	59,4	6,5	-
Manlleu	2.140,8	2.413,9	364,3	2.466,9	-	-
Masies de Roda, Les	53,0	80,2	28,9	173,1	3,6	-
Masies de Voltregà, Les	256,6	341,9	97,2	566,2	-	-
Montesquiu	62,2	84,7	20,0	232,9	-	-
Olost	168,2	143,5	44,2	165,3	13,7	3,4
Orís	22,9	43,3	14,5	76,7	0,9	-
Oristà	39,4	64,7	11,4	81,4	19,9	-
Perafita	-	53,0	12,0	168,7	12,5	-
Prats de Lluçanès	295,9	233,0	78,9	154,6	-	-
Roda de Ter	491,8	447,6	136,9	576,5	-	-
Rupit i Pruit	55,9	52,7	18,7	69,3	-	3,8
Sant Agustí de Lluçanès	7,8	17,5	6,8	42,4	4,9	-
Sant Bartomeu del Grau	-	55,2	23,5	173,4	17,1	1,8
Sant Boi de Lluçanès	52,3	52,0	14,7	171,6	22,1	-
Sant Hipòlit de Voltregà	230,9	274,7	57,9	619,3	28,4	-
Sant Julià de Vilatorrada	363,8	274,8	113,0	157,2	58,2	8,8
Sant Martí d'Albars	-	24,9	2,4	30,2	3,5	-
Sant Pere de Torelló	143,5	253,5	61,7	387,2	-	-
Sant Quirze de Besora	142,0	208,3	37,5	477,5	-	-
Sant Sadurní d'Osormort	-	14,7	9,9	75,5	-	-
Sant Vicenç de Torelló	211,5	179,4	60,2	124,5	-	-
Santa Cecília de Voltregà	-	27,0	5,5	32,3	3,8	-
Santa Eugènia de Berga	220,8	186,0	55,7	186,5	-	2,2
Santa Maria de Besora	12,0	14,6	7,3	28,5	-	-
Sobremunt	-	5,8	4,3	31,2	2,2	-
Sora	9,9	27,0	7,3	64,4	23,2	-
Tavèrnoles	80,0	48,3	12,5	20,7	14,8	-
Tavertet	-	14,8	12,1	30,0	2,3	-
Torelló	944,5	1.748,3	296,0	2.407,8	107,4	*457,4
Vic	3.142,0	-	-	9.225,6	-	-
Vidrà	25,4	25,1	12,6	37,6	6,0	-
Vilanova de Sau	-	63,7	12,1	137,6	11,7	0,9
Total	9.795,9	9.058,8	2.028,2	20.534,8	392,7	478,3

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades proporcionades per Recollida de Residus d'Osona, SL.

* Tones totals recollides a la deixalleria de Torelló, atesa la dificultat de dividir per municipis les tones recollides.

El destí dels residus que es recullen és diferent segons la fracció de què es tracta:

- La fracció orgànica recollida mitjançant contenidors es diposita a la planta de transferència de residus de Vic des d'on es transporta fins al Centre de Tractament de Residus municipals d'Osona i el Ripollès (CTR) situat al municipi d'Orís. En el cas de Manlleu i Prats de Lluçanès, la fracció orgànica no passa per la planta de transferència i es porta directament al CTR. Pels municipis en què la recollida de la fracció orgànica es fa mitjançant el sistema porta a porta, aquesta es traslladava a la planta de compostatge Els Sots durant la primera part de l'exercici 2018 i, a partir de l'1 de juliol del 2018, al CTR, passant prèviament per la planta de transferència.
- La fracció multiproducte es transporta fins a la planta de triatge ubicada a Vic.
- La fracció de vidre es porta a una planta de reciclatge de vidre situada a Mollet del Vallès.
- La fracció resta recollida als municipis és lliurada al CTR d'Orís, passant prèviament per la planta de transferència de Vic.
- Els voluminosos que es recullen es porten a la deixalleria de Vic.
- Els residus recollits a les deixalleries tenen diversos destins, atesa la varietat de tipus de residus que s'hi recullen.

Neteja viària

La societat presta també el servei de neteja de la via pública a alguns ajuntaments de la comarca d'Osona.

Durant l'exercici 2018, el servei de neteja viària es va prestar a Manlleu, Calldetenes, Prats de Lluçanès i, de forma puntual, també a Sant Hipòlit de Voltregà. Alguns altres municipis de la comarca d'Osona han expressat la voluntat de sol·licitar aquest servei en el moment en què finalitzin els contractes actuals que tenen per aquest servei.

Campanyes informatives

Amb l'objectiu de conscienciar els ajuntaments i els ciutadans de la importància de reciclar correctament els residus, es duen a terme una sèrie d'actuacions, les principals de les quals durant l'exercici 2018 van ser les següents:

- Campanya "Tu Tries": campanya de conscienciació social en matèria de reciclatge per millorar la recollida selectiva, en la qual es van distribuir diversos materials i es van produir i difondre vídeos.

- Ecoestació: equip mòbil digital que es convertia en un punt informatiu que permetia la interacció del públic amb l'objectiu de donar a conèixer de forma lúdica aspectes vinculats amb la gestió dels residus municipals i fomentar la recollida selectiva entre la població.
- Actuacions de comunicació específiques per municipi, en funció de les seves necessitats i del finançament de què disposava cada ajuntament.

Instal·lacions subjectes a l'activitat de Recollida de Residus d'Osona, SL

Per a la prestació dels serveis, la societat no disposava d'instal·lacions de què fos propietària, sinó que utilitzava les que eren propietat del Consell Comarcal d'Osona o altres instal·lacions de propietat municipal.

La societat disposava del corresponent inventari de béns. El principal actiu de què disposava RRO per desenvolupar la seva activitat era una flota de quaranta-sis vehicles entre els quals hi havia vehicles per a la recollida de residus, per a la neteja viària i vehicles auxiliars. A continuació es mostra el detall dels vehicles i l'antiguitat mitjana expressada en anys:

Quadre 3. Flota de vehicles

Tipus de vehicle	Quantitat	Antiguitat mitjana en anys
Recol·lector amb càrrega posterior	18	12
Recol·lector amb càrrega lateral	5	10
Recol·lector amb càrrega bilateral "easy"	3	8
Camió amb càrrega superior	2	17
Satèl·lit amb càrrega lateral	2	12
Camió amb caixa oberta i plataforma	2	18
Minirecol·lector	2	14
Rentacontenidors	2	10
Hidronetejadora d'aigua calenta a pressió	2	11
Escombradora 2m-5m	3	8
Escombradora sobre camió Brock	1	5
Furgoneta	2	12
Ecoestació	1	2
Vehicle elèctric brigada parcs	1	5
Total flota	46	10

Font: Recollida de Residus d'Osona, SL.

En l'anàlisi realitzada s'ha detectat que en l'inventari hi havia comptabilitzats diversos contenidors per un valor net comptable de 128.264 €, quan el criteri general de la societat era el de no activar aquests béns i registrar-los com a despesa de l'exercici en què s'adquirien.

Fonts de finançament

Els ingressos de RRO provenen fonamentalment, de la prestació dels serveis de recollida de residus i de neteja viària establerts en els plans de gestió individualitzats per a cadascun dels ajuntaments de la comarca.

1.2.2.2. Organització

D'acord amb el que estableixen els seus estatuts, els òrgans de govern de la societat són els següents:

- La Junta General d'Accionistes
- El Consell d'Administració

Junta General d'Accionistes

La Junta General d'Accionistes és el principal òrgan de govern de la societat. El president i el secretari són el president i el secretari del Consell d'Administració, respectivament.

Consell d'Administració

L'administració de la societat correspon al Consell d'Administració, compost per un mínim de tres membres i un màxim de vuit. El Consell ha d'elegir entre els seus membres un president. Així mateix, ha de nomenar un conseller delegat i un secretari, que pot ser conseller o no. En l'exercici fiscalitzat, el Consell d'Administració no havia nomenat cap conseller delegat.

Durant l'exercici 2018, els membres del Consell d'Administració van ser els següents:

Quadre 4. Composició del Consell d'Administració

Càrrec	Nom i cognoms	Ens a què representa
President	Joan Roca Tió	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Manel Romans Sánchez	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Antoni Serrat Callís	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Josep M. Freixanet Mayans	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Albert Serra Vergara	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Gonzalo María Rodríguez San Juan	CESPA
Conseller	Narcís Llongarriu Pujol	CESPA
Consellera	Montserrat Bosch Coma	CESPA
Secretari no conseller	Valentí Costa Casademunt	-

Font: Elaboració pròpia.

1.2.3. Treballs de control

D'acord amb la normativa vigent, el control intern de l'activitat economicofinancera del sector públic local l'ha d'exercir l'òrgan interventor. La funció de control intern en les entitats locals i en els ens dependents s'estructura en dues modalitats: funció interventora i control financer. Aquest darrer control té dos règims diferenciats segons la naturalesa de l'ens; el control permanent i l'auditoria pública; en ambdós casos s'inclou el control d'eficàcia. En el cas de les societats mercantils és d'aplicació el règim de l'auditoria pública, que inclou l'auditoria de comptes, l'auditoria de compliment i l'auditoria operativa.

La funció de control financer de RRO, com a ens dependent del Consell Comarcal d'Osona, l'ha d'assumir qui exerceix la funció interventora del Consell Comarcal. Des del 2016, la Intervenció del Consell Comarcal estava ocupada, per acumulació, per la interventora de l'Ajuntament de Vic, funcionària d'habilitació de caràcter estatal, d'acord amb la Resolució del 3 de novembre del 2016 de la Direcció General d'Administració Local del Departament de Governació i Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya.

D'acord amb la normativa, en sessió ordinària del 19 de desembre del 2018, la Intervenció va donar compte al Ple del Consell Comarcal del Pla anual de control financer per a l'any 2018-2019, elaborat per l'òrgan interventor.

Durant l'exercici 2019, la Intervenció va emetre l'informe de control financer de la societat corresponent a l'exercici 2018, que incloïa l'auditoria dels comptes anuals, però no va incloure, en canvi, els procediments relatius a l'auditoria de compliment i l'auditoria operativa, tot i l'obligació de realitzar-los segons estableix l'article 29.3 del Reial decret 424/2017, del 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern en les entitats del sector públic local, per aquelles entitats no sotmeses a control permanent.

D'acord amb la normativa vigent, RRO sotmet els seus comptes anuals abreujats a una auditoria de comptes. La de l'exercici 2018 va ser realitzada per l'empresa Vir Audit, SLP, amb una opinió d'auditoria favorable.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. APROVACIÓ DELS COMPTES ANUALS I RETIMENT A LA SINDICATURA

D'acord amb l'article 200 del Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, RRO està sotmesa al règim de comptabilitat pública, la qual cosa comporta, entre altres obligacions, la de retre comptes de les seves operacions. Com a societat mercantil, d'acord amb les regles 50 i 51 de la Instrucció del model normal de comptabilitat local aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, del

20 de setembre, el president del Consell d'Administració ha de remetre a la Intervenció de l'entitat local, abans del 15 de maig de l'exercici immediat següent a què corresponguin i degudament autoritzats, els comptes que s'hagin de retre a l'òrgan de control extern.

El 27 de març del 2019, el Consell d'Administració de RRO va acordar formular els comptes de l'exercici 2018 per sotmetre'ls a la Junta General, i va distribuir el resultat positiu a reserves.

El 12 de juny del 2019, la Junta General de RRO va aprovar els comptes anuals, l'informe de gestió i la distribució del resultat corresponents a l'exercici 2018.

L'obligació de retre el Compte general és de l'entitat local, en aquest cas el Consell Comarcal d'Osona. El Consell Comarcal va retre el Compte general amb els comptes anuals de RRO a la Sindicatura de Comptes el 15 d'octubre del 2019, dins del termini legalment establert.

2.2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS ABREUJAT

El Compte de pèrdues i guanys abreujat dels exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 5. Compte de pèrdues i guanys abreujat

Concepte	2018	2017
1. Import net de la xifra de negocis	7.174.172	6.820.475
4. Aprovisionaments	(2.096.036)	(1.979.265)
5. Altres ingressos d'explotació	17.198	17.669
6. Despeses de personal	(3.762.161)	(3.606.734)
7. Altres despeses d'explotació	(921.325)	(783.006)
8. Amortització de l'immobilitzat	(296.972)	(330.972)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	3.466	10.776
10. Excessos de provisions	1.182	-
11. Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	-	(4.624)
13. Altres resultats	1.151	-
A) Resultat d'explotació	120.675	144.319
14. Ingressos financers	2	-
15. Despeses financeres	-	37
B) Resultat financer	2	37
C) Resultat abans d'impostos	120.677	144.356
20. Impost sobre beneficis	(31.684)	(35.064)
D) Resultat de l'exercici	88.993	109.292

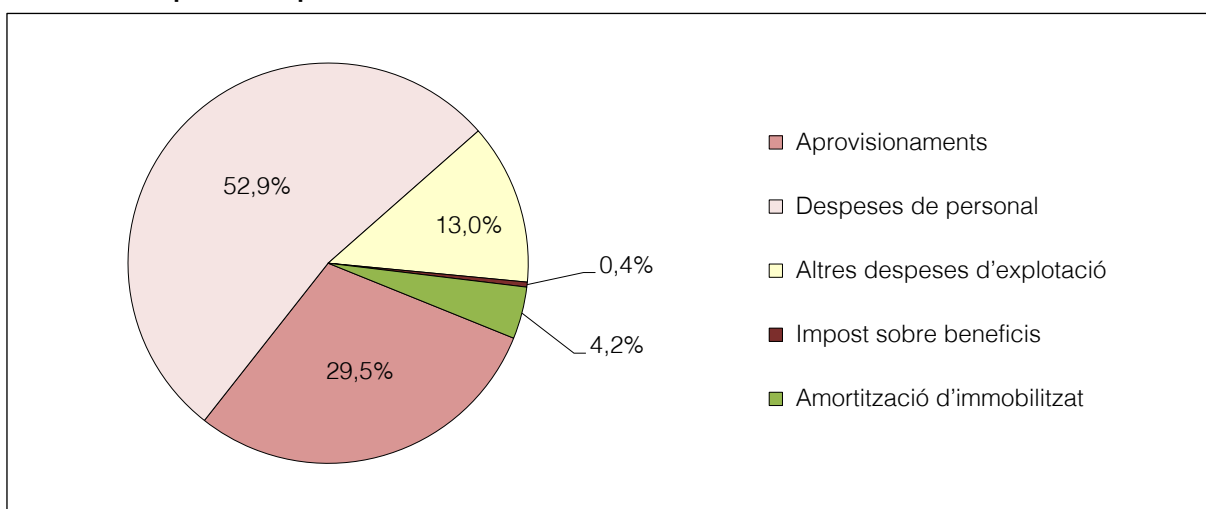
Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats de l'exercici 2018.

Del total d'ingressos del Compte de pèrdues i guanys abreujat de l'exercici 2018, que van ascendir a 7,2 M€, el 99,7% corresponia a l'import net de la xifra de negocis. La resta, 0,3%, corresponia a altres ingressos d'explotació, imputació de subvencions d'immobilitzat no financer, excessos de provisions i altres resultats.

Del total de despeses del Compte de pèrdues i guanys abreujat de l'exercici 2018, que van ascendir a 7,11 M€, el 29,5% corresponia a aprovisionaments, el 52,9% corresponia a despeses de personal i el 13,0% a altres despeses d'explotació. La resta de despeses van constituir el 4,6%, la més important de les quals va ser l'amortització de l'immobilitzat, que va suposar un 4,2% del total.

Gràfic 1. Despeses comptabilitzades

Font: Elaboració pròpia.

2.2.1. Import net de la xifra de negocis

El detall de l'import net de la xifra de negocis en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 6. Import net de la xifra de negocis

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Servei de recollida de residus	5.234.415	4.991.211	4,9
Serveis addicionals als de recollida de residus	270.896	244.247	10,9
Servei de neteja viària	658.956	613.184	7,5
Gestió deixalleria Torelló	51.331	50.999	0,7
Triatge	886.584	797.086	11,2
Altres	71.990	123.748	(41,8)
Total	7.174.172	6.820.475	5,2

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La societat no disposava de comptes individualitzats on es registressin el que es facturava als ajuntaments per recollida, neteja viària o altres serveis, els imports rebuts d'Ecoembalajes España, SA (Ecoembes)³ i de la Sociedad Ecológica para el Reciclado de los Envases de Vidrio (Ecovidrio)⁴ i els imports retornats als ajuntaments per aquests conceptes o els ingressos procedents dels ajuntaments pel triatge. Aquest fet dificultava fer un seguiment individualitzat dels ingressos derivats de l'activitat principal de la societat per part del Consell Comarcal d'Osona, accionista principal de la societat.

Servei de recollida de residus

Els ingressos pel servei de recollida de residus, de 5,23 M€, corresponien a la facturació que la societat realitzava als ajuntaments per la recollida orgànica, multiproducte, vidre, resta i voluminosos, principalment, a més d'altres serveis, com el de transferència de l'orgànica i de la resta o el de tractament de la fracció orgànica. Tots aquests serveis es facturaven mensualment en funció de la quantitat i el tipus de producte de què es tractés. De forma residual, el servei de recollida de residus es prestava també a algunes societats del sector privat que realitzaven l'activitat a la comarca d'Osona.

Com s'ha dit, el servei de recollida de residus s'instrumenta mitjançant els plans de gestió individualitzats per a cada ajuntament, en què es defineixen els tipus de serveis a prestar i les tarifes a aplicar. Aquests plans de gestió no estan signats i tampoc estableixen una durada predeterminada de la prestació del servei.

Pel que fa a les tarifes, cal distingir entre les fixes i les variables. Són tarifes fixes les que corresponen a la recollida de les diferents fraccions i a la neteja viària i figuren degudament detallades en els plans de gestió. Els increments anuals a aplicar a les tarifes establertes per a cada municipi els aprova cada any el Consell d'Administració; en concret, per a l'exercici 2018, el Consell d'Administració, en la reunió del 26 de setembre del 2017, es va aprovar un increment de les tarifes del 0,65%. Les tarifes variables són les que estan preestablertes per a les altres entitats que presten els serveis de triatge del multiproducte, transferència orgànica i resta i tractament de la fracció orgànica.

A més d'aquests serveis, la societat presta a alguns ajuntaments, serveis addicionals no inclosos en els plans de gestió respectius, com són la reparació i neteja de contenidors de manera puntual o la recollida de residus després d'algun esdeveniment cultural. Durant l'exercici 2018, l'import d'aquests serveis addicionals va ser de 276.367 €.

3. Ecoembes: societat formada per l'associació d'empreses productores d'envasos per gestionar la recuperació i el reciclatge dels envasos de plàstic, les llaunes, els brics i els envasos de paper i cartró a tot Espanya.

4. Ecovidrio: associació sense finalitat de lucre encarregada de la gestió del reciclatge dels residus d'envasos de vidre dipositats en els contenidors de tot Espanya.

De l'anàlisi realitzada, es considera que els plans de gestió haurien d'estar signats i haurien d'incloure els serveis addicionals esmentats en l'apartat anterior.

També s'ha vist que la societat només factura el servei de recollida de vidre a quatre dels trenta-vuit ajuntaments a qui es presta el servei, en concret, a l'Esquirol, Manlleu, Roda de Ter i Torelló. El servei de recollida de vidre s'hauria de facturar a tots aquells ajuntaments als quals es presta el servei tal com es fa amb els quatre municipis esmentats.

Dins dels ingressos pels serveis de recollida de residus també s'inclouen els ingressos provinents d'Ecoembes i Ecovidrio com a contraprestació als serveis realitzats per la societat al sistema integral de gestió de residus, a partir dels convenis signats entre l'Agència de Residus de Catalunya i aquestes entitats, als quals la societat està adherida. Aquests convenis fixen els termes de la col·laboració de l'Agència de Residus de Catalunya i les entitats locals en relació amb la recollida d'envasos i residus d'envasos amb el sistema integrat de gestió de residus.⁵ L'objectiu d'aquests convenis és promoure la prevenció i la reducció de l'impacte dels envasos sobre el medi ambient i gestionar els residus d'envasos al llarg de tot el seu cicle de vida. D'acord amb la Llei 11/1997, del 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos, els productors es poden alliberar de l'obligació d'utilitzar el sistema de dipòsit, devolució i retorn d'envasos, si fan servir aquest sistema integrat de gestió de residus. Aquest sistema es finança mitjançant les aportacions d'Ecoembes i Ecovidrio, que amb aquestes aportacions compensen les entitats locals per la diferència de cost entre el sistema ordinari de recollida, transport i tractament dels residus sòlids urbans en dipòsits controlats que estableix la Llei 42/1975, del 19 de novembre, i el sistema de gestió regulat en la nova llei, que suposa un cost superior.

Els ingressos obtinguts pels retorns d'Ecoembes i Ecovidrio, s'assignen a cada ajuntament en funció de la quantitat de residus que cadascun d'ells ha generat, excepte un 4,0%, que la societat traspasa a CESPÀ (vegeu l'apartat 2.2.5), per sufragar els costos d'una persona que tindria la funció de fer el seguiment i tractament de la informació relacionada amb la recollida selectiva. Cal posar èmfasi que en l'acta de la reunió del Consell d'Administració del 4 de desembre del 2000 només es fa referència als ingressos obtinguts d'Ecoembes, i no s'ha pogut obtenir cap evidència documental sobre el fet que també RRO hagués de pagar a CESPÀ, els 4,0% dels ingressos obtinguts d'Ecovidrio.

Val a dir, a més, que els imports rebuts d'Ecoembes i Ecovidrio que la societat traspasa als ajuntaments en funció de les tones recollides es van comptabilitzar de forma incorrecta com a menys ingrés dins d'Import net de la xifra de negocis mentre que s'haurien d'haver comptabilitzat en un compte de despesa.

5. La Llei 11/1997, del 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos, estableix dues alternatives per a la realització de les activitats de recuperació, recollida i devolució d'envasos en l'Estat espanyol. Una d'aquestes alternatives és el sistema integrat de gestió i, l'altra és el sistema de dipòsit, devolució i retorn.

Servei de neteja viària

El servei de neteja viària, de 658.956 €, es va prestar als municipis de Manlleu, Sant Hipòlit de Voltregà, Calldetenes i Prats de Lluçanès. Durant l'exercici 2018, la societat va registrar ingressos per 13.190 €, corresponents a la facturació a Prats de Lluçanès del segon semestre de l'exercici 2017, no comptabilitzats en aquell exercici per error.

Gestió de la deixalleria de Torelló

La societat gestiona la deixalleria de la Vall de Ges ubicada a Torelló, encarregant-se fonamentalment de l'atenció al públic, manteniment de les instal·lacions. En l'exercici 2018 els ingressos derivats d'aquest servei van ascendir a 51.331 €.

Triatge

La comarca d'Osona és l'única comarca de Catalunya que utilitza el model de recollida del multiproducte, de manera que mitjançant un únic contenidor de color blau amb tapa groga es recullen plàstics, brics, llaunes, paper i cartró. Tots aquests materials són transportats a la planta de triatge ubicada a Vic, propietat del Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona. A la planta, mitjançant la combinació de la selecció manual i mecànica, s'obtenen materials homogenis que seran portats al seu destí final per un recuperador final. El Consorci factura mensualment a la societat el cost del tractament de les tones de multiproducte tractades a la planta. La societat refactura aquest cost als ajuntaments en funció de la proporció de les tones de cada ajuntament respecte del total de tones tractades. Durant l'exercici 2018, els ingressos derivats de la refacturació als ajuntaments del cost del triatge van ser de 886.584 €.

2.2.2. Altres ingressos d'exploració

Dins d'Altres ingressos d'exploració s'inclou una part del cànon de residus municipals que l'Agència de Residus de Catalunya retorna per incentivar la prevenció i la valorització material dels residus orgànics i desincentivar les opcions mediambientals menys adequades.

Durant l'exercici 2018, la societat va percebre a compte del cànon d'aquell any un total de 301.428 € i 113.628 € com a liquidació final del cànon de l'exercici 2017 per la recollida de la fracció orgànica i el seu tractament en plantes de tractament biològic, i per la recollida selectiva de la fracció orgànica destinada a autocompostatge, respectivament.

Del total de l'import percebut, la societat es queda una quantitat en concepte de gestió, que en l'exercici 2018 va suposar 17.198 € i, la resta, s'abona als ajuntaments en funció de les tones de fracció orgànica recollides. En la fiscalització realitzada no s'ha obtingut evidència que aquest import hagués estat degudament aprovat.

2.2.3. Aprovisionaments

El detall dels aprovisionaments en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 7. Aprovisionaments

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Compra i reparació de neumàtics	47.630	34.568	37,8
Compra combustible i oli vehicles	383.737	337.080	13,8
Compra materials per al manteniment dels vehicles	25.533	24.130	5,8
Compra i reparació contenidors	48.390	51.815	(6,6)
Entrada orgànica i resta planta transferència	96.637	97.354	(0,7)
Triatge	887.479	796.603	11,4
Tractament orgànica	414.099	377.729	9,6
Altres	192.531	259.986	(25,9)
Total	2.096.036	1.979.265	5,9

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Una part de les despeses en aprovisionaments estan relacionades amb els vehicles destinats a prestar els serveis de recollida i transport de residus i de neteja viària, com les despeses per la compra i reparació dels neumàtics, la despesa en combustible i oli i la despesa en petites reparacions o manteniment dels mateixos vehicles. La despesa total per aquests conceptes durant l'exercici 2018 va ser de 456.900 €.

Una altra de les despeses directament relacionades amb l'activitat de la societat és la reparació i adquisició de nous contenidors quan aquests ja estan obsolets o no es poden reparar. La despesa per aquest concepte durant l'exercici 2018 va ascendir a 48.390 €.

Les fraccions orgànica i resta que recull la societat es transporten a la planta de transferència de residus de Vic, propietat del Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona. El consorci factura a la societat les tones entrades a la planta de transferència i aquesta, posteriorment, factura l'import total als ajuntaments corresponents dins dels serveis de recollida que se'ls presten. Durant l'exercici 2018, l'import que la societat va abonar per les tones entrades a la planta de transferència va ser de 96.637 €.

Les tones de la fracció orgànica, després de passar per la planta de transferència de Vic, es transporten al CTR d'Orís, propietat també del Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona, o a la planta de compostatge Els Sots. En aquesta darrera planta hi van les tones d'orgànica recollides directament mitjançant el sistema porta a porta i sense passar per la planta de transferència. Les tones que arriben al CTR o a Els Sots requereixen d'un tractament, el cost del qual durant l'exercici 2018 va ser de 414.099 €. Aquest import també serà

posteriorment repercutit als ajuntaments en la seva totalitat dins dels serveis de recollida que es presten a aquests.

El Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona rep a la planta de triatge de Vic les tones de multiproducte que recull la societat. Durant l'exercici 2018, la societat va abonar 887.479€ per les tones de multiproducte tractades a la planta del Consorci.

2.2.4. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 8. Despeses de personal

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Sous, salaris i similars	2.817.719	2.660.485	5,9
Indemnitzacions	3.564	8.000	(55,5)
Seguretat Social a càrrec de l'empresa	865.673	877.345	(1,3)
Altres	75.205	60.904	23,5
Total	3.762.161	3.606.734	4,3

Imports en euros.

Font: Compte de pèrdues i guanys abreujat de l'exercici 2018.

La despesa en sous i salaris de l'exercici 2018 va experimentar una variació del 5,9% respecte de l'exercici anterior motivada, d'una banda, per l'aplicació de l'1,5% d'increment retributiu d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2018, més el 0,25% d'increment també previst en la llei esmentada, amb efectes de l'1 de juliol, perquè el PIB de l'exercici 2017 havia tingut un increment superior al 3,1%. D'altra banda, la variació en sous i salaris va estar motivada també, per la meritació de nous triennis, les variacions de personal i els canvis en les retribucions derivats de l'aplicació del nou conveni pel personal que treballava en el centre de treball de Vic.

Condicions de treball del personal

Les condicions del treball del personal de RRO es regulen pel Conveni col·lectiu del Centre de Treball de Vic, subscrit el 18 de setembre del 2018 i pel Conveni col·lectiu del Centre de Treball de Manlleu, subscrit el 4 de abril del 2019. Ambdós convenis tenen efectes econòmics des de l'1 de gener del 2018 fins al 31 de desembre del 2020. Segons el centre de treball en què presti els serveis, al personal de RRO li serà d'aplicació un conveni o altre.

Evolució de la plantilla

L'evolució del nombre de treballadors de RRO del 31 de desembre del 2017 al 31 de desembre del 2018 va ser la següent:

Quadre 9. Variació del personal

Tipologia	31.12.2017	Altes	Baixes	31.12.2018
Cap de serveis	1	-	-	1
Personal laboral fix	60	1	3	58
Personal laboral temporal	26	18	9	35
Total	87	19	12	94

Font: Informació facilitada per Recollida de Residus d'Osona, SL.

Del quadre anterior es desprèn que, durant l'exercici 2018, hi va haver dinou altes i dotze baixes de personal. La societat va contractar divuit treballadors laborals temporals per cobrir les baixes produïdes en la categoria professional de peons, entre l'any fiscalitzat i l'anterior, degudes a necessitats urgents vinculades al servei de recollida de residus, activitat amb un alt nivell de rotació.

La gerent de la societat forma part de la plantilla de CESPÀ, per la qual cosa no percep cap remuneració de RRO i no hi ha cap càrrec entre ambdues societats pel cost de les seves tasques.

Retribucions al personal

Les retribucions al personal de l'exercici 2018 van ascendir a 2.817.719€, el 74,9% del total de les despeses de personal.

Com ja s'ha dit, les retribucions del personal van experimentar un increment de l'1,75% d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018. Per l'increment corresponent al personal del centre de Manlleu es va fer la provisió a 31 de desembre del 2018, ja que aquest no es va abonar als treballadors fins al mes d'abril del 2019, moment en què es va aprovar el conveni d'aquest centre.

Dins les retribucions del personal s'inclou una prima de productivitat, que és una quantia anual que perceben els treballadors dels dos centres si es compleixen els criteris que s'estableixen en els convenis corresponents i que tenen en compte l'absentisme, el nombre d'accidents ocorreguts en el centre de treball o les sancions rebudes pels treballadors. L'import corresponent a la productivitat de l'exercici 2018, es va satisfer el mes de gener del 2019, per la qual cosa aquest import estava proveït a 31 de desembre del 2018, 25.287 €.

Durant l'exercici 2018, trenta-un treballadors van cobrar hores per treballs extraordinaris per sobre de les 80 hores extres, límit màxim en còmput anual en què es pot incórrer, d'acord amb l'article 35.2 del Reial decret legislatiu 2/2015, del 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

Altres

Dins d'Altres es van comptabilitzar principalment, l'import corresponent a la formació del personal, les despeses en vigilància de salut o les corresponents a roba de treball.

Contractació de personal

D'acord amb els principis rectors d'accés a l'ocupació pública del Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aplicables a societats mercantils públiques, el personal ha de ser contractat respectant els criteris d'igualtat, publicitat, capacitat i mèrit.

En la fiscalització de la contractació realitzada per la Sindicatura, no s'ha pogut verificar la correcta aplicació dels principis d'igualtat, publicitat, capacitat i mèrit en el cas de les contractacions temporals.

2.2.5. Altres despeses d'explotació

El detall d'Altres despeses d'explotació en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 10. Altres despeses d'explotació

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Serveis exteriors	910.425	954.387	(4,6)
Arrendaments i cànons	66.273	65.230	1,6
Reparacions i conservació	362.171	378.359	(4,3)
Serveis de professionals independents	36.003	30.985	16,2
Primes d'assegurances	352.028	381.343	(7,7)
Serveis bancaris i similars	2.105	1.743	20,8
Publicitat, propaganda i relacions públiques	48.118	54.585	(11,8)
Subministraments	23.467	20.348	15,3
Altres depeses	20.260	21.794	(7,0)
Tributs	8.696	8.511	2,2
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials	509	(180.192)	(100,3)
Altres despeses de gestió corrents	1.695	300	465,0
Total	921.325	783.006	17,7

Imports en euros.

Font: Compte de pèrdues i guanys abreujat de l'exercici 2018.

En l'anàlisi realitzada s'ha observat que per diversos conceptes, la societat no utilitzava els comptes previstos en el Pla general de comptabilitat, aprovat pel Reial decret 1514/2007, del 16 de novembre. Concretament, les despeses amb empreses del grup o vinculades es registraven en el subgrup corresponent a arrendaments i cànons i a les assegurances, mentre que s'haurien d'haver registrat segons la seva naturalesa.

Arrendaments i cànon

Dins d'Arrendaments i cànon es van incloure, principalment, els treballs efectuats per personal del Consell Comarcal d'Osona per 42.954 €. Aquests treballs són, entre d'altres, redactar la memòria anual de l'empresa, completar formularis, determinar el pressupost i fer d'enllaç amb els ajuntaments. També s'hi va incloure el lloguer d'una nau industrial a Manlleu per 6.644 € que la societat feia servir com a garatge per la maquinària destinada a la neteja viària de Manlleu i també com a oficines i vestuaris per al personal adscrit al servei de Manlleu, i les quotes satisfetes pels contractes d'arrendament sense opció de compra (rèntings) de set vehicles per 16.091 € (vegeu l'apartat 2.3.2).

En l'anàlisi realitzada s'ha observat que no hi havia cap conveni o document justificatiu on es reguessin les condicions econòmiques dels serveis que es prestaven entre el Consell Comarcal d'Osona i RRO per 42.954 €.

Reparacions i conservació

Aquest concepte, inclou, fonamentalment les despeses per conservació, reposició i reparacions dels vehicles que conformen la flota de RRO i les despeses per reparacions de contenidors de recollida dels diferents tipus de residus.

Primes d'assegurances

Dins de les primes d'assegurances s'inclouen, a més de les assegurances de vehicles, responsabilitat civil, etc., diversos càrrecs entre el Consell Comarcal d'Osona i la societat; entre CESPÀ i la societat i, entre VialnetVic, SL, societat d'economia mixta de l'Ajuntament de Vic, participada també per CESPÀ, i la societat. Els principals càrrecs van ser els següents:

- Càrrec del Consell Comarcal d'Osona durant l'exercici 2018, 31.200 €, en concepte de control d'activitat i tasques realitzades per personal del Consell Comarcal.
- Càrrec del Consell Comarcal d'Osona pels serveis prestats pel conseller delegat i pel director del Consell Comarcal, 46.104 €.
- Càrrec del Consell Comarcal d'Osona pel lloguer d'una nau industrial, que és la seu de la societat, i el solar contigu, a Vic, per 74.400 €.
- Càrrec pels serveis de taller que VialnetVic, SL, prestava a la societat per 23.145 €, sense contracte ni documentació de suport.⁶

6. VialnetVic, SL, és l'empresa municipal de Vic encarregada de la recollida de multiproducte, neteja viària i gestió de les deixalleries de la ciutat. Els seus accionistes són CESPÀ i Sermuvic, SL, empresa de serveis municipals de l'Ajuntament de Vic, extingida durant l'exercici 2019.

- Càrrecs de CESPÀ per diversos conceptes com l'assessorament tècnic i fiscal i de servei, segons els acords pactats en l'adjudicació del concurs públic per seleccionar el soci privat, per 45.799 €; el 4,0% dels retorns d'Ecoembes i Ecovidrio, per 47.670 € (vegeu l'apartat 2.2.1) i altres càrrecs sense concepte ni documentació de suport, per 33.116 €.

En l'anàlisi realitzada s'ha constatat que no hi havia cap conveni ni document justificatiu on es regulessin les condicions econòmiques dels serveis que es prestaven, entre el Consell Comarcal d'Osona i RRO, per 77.304 €; entre VialnetVic, SL, i RRO, per 23.145 €, i entre CESPÀ i RRO, per 33.116 €.

S'ha vist, a més, que aquestes despeses relacionades amb empreses del grup o vinculades les registrava Ferrovia Services, SA (vegeu la nota a peu de pàgina número 2), directament en la comptabilitat de RRO, i aquesta s'encarregava únicament de validar la correcció dels imports i conceptes. En aquest sentit, es troba a faltar un control i un seguiment individualitzat de les despeses per part del Consell Comarcal d'Osona, com a accionista majoritari.

Publicitat, propaganda i relacions públiques

Durant l'exercici 2018, la societat va dur a terme diverses accions de publicitat per transmetre a tota la població de la comarca d'Osona la importància de reciclar i separar correctament els diferents tipus de residus (vegeu l'apartat 2.3.2).

2.2.6. Amortització de l'immobilitzat

El moviment de la dotació a l'amortització, el fons d'amortització i el saldo net comptable de l'immobilitzat a 31 de desembre del 2018 va ser el següent:

Quadre 11. Dotació a l'amortització, fons d'amortització i saldo net comptable de l'immobilitzat

Concepte	Saldo a 31.12.2017	Altes de l'exercici	Saldo a 31.12.2018	Dotació a l'amortització 2018	Amortització acumulada a 31.12.2018	Valor net comptable a 31.12.2018
Instal·lacions tècniques i maquinària	941.766	-	941.766	119.843	691.114	250.652
Altres instal·lacions, utilatge i mobiliari	26.628	-	26.628	1.951	22.239	4.389
Equips processos d'informació	28.522	-	28.522	2.526	26.439	2.083
Elements de transport	3.108.808	215.819	3.324.627	172.652	2.719.891	604.736
Immobilitzat material	4.105.724	215.819	4.321.543	296.972	3.459.683	861.860
Total immobilitzat	4.105.724	215.819	4.321.543	296.972	3.459.683	861.860

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats de l'exercici 2018.

La partida d'import més significatiu de l'immobilitzat van ser els elements de transport, que representa el 76,9% del total de l'immobilitzat material, que corresponien a la flota de

vehicles que utilitzava la societat per als serveis de recollida i neteja viària (vegeu l'apartat 1.2.2.1).

La dotació a l'amortització de l'exercici 2018 va ser de 296.972 € i l'amortització acumulada, de 3.459.683 €.

2.3. CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA

2.3.1. Normativa aplicable

Fins al 8 de març del 2018, la societat va estar sotmesa al text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre (TRLCSP), i al Decret llei 3/2016, del 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública. A partir del 9 de març li és d'aplicació la Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP).

D'acord amb la LCSP, la societat té caràcter de poder adjudicador, i no és considerada administració pública. Com a poder adjudicador, els seus contractes es classifiquen entre contractes subjectes a regulació harmonitzada i contractes no subjectes a regulació harmonitzada.

Fins al 8 de març del 2018, a més, els contractes no subjectes a regulació harmonitzada, d'acord amb l'article 191 del TRLCSP, s'havien de regir per les instruccions internes de contractació (IIC) de l'entitat, que havien de regular els procediments de contractació.

Les IIC adoptades per la societat determinaven, d'acord amb la tipologia i el valor estimat del contracte, els procediments de contractació següents:

Quadre 12. Procediments de contractació en les IIC dels contractes no subjectes a regulació harmonitzada

Procediment	Restringit	Obert	Negociat	Adjudicació directa
Contractes d'obres	Superior a 1M€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior a 200.000€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior o igual a 50.000€ i menor o igual a 200.000€.	Inferior a 50.000€
Altres contractes	Superior a 100.000€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior a 60.000€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior o igual a 30.000€ i inferior o igual a 60.000€.	Inferior a 18.000€

Imports en euros sense IVA.

Font: Instruccions internes de contractació de Recollida de Residus d'Osona, SL.

Com es pot observar, en les IIC no queda reflectit el procediment a seguir en el cas dels contractes que no són d'obres, l'import dels quals sigui inferior a 30.000€ i superior a 18.000€.

2.3.2. Mostra fiscalitzada

Per a la fiscalització de la contractació administrativa, s'ha sol·licitat el llistat de contractes vigents i/o licitats durant l'exercici 2018. A més, per comprovar que no existien altres despeses susceptibles de ser contractades mitjançant un procediment de contractació, d'acord amb la normativa, s'ha realitzat una conciliació entre les llistes i els comptes de despeses i inversions. La societat no disposava d'una llista de contractes menors adjudicats durant l'exercici.

Així, doncs, la mostra fiscalitzada, seleccionada a criteri de l'auditor, estava formada per l'únic contracte de la llista de contractes licitats i/o vigents en l'exercici 2018, la despesa corresponent a divuit proveïdors amb una despesa superior al límit per ser contractada com a contracte menor, la despesa corresponent a un proveïdor amb una despesa inferior al límit per ser contractada com a contracte menor i, addicionalment, s'hi van incloure cinc factures, seleccionades a l'atzar.

Els expedients seleccionats són els següents:

Quadre 13. Mostra de contractes fiscalitzats

Id.	Tipus de contracte i procediment d'adjudicació	Data d'adjudicació	Adjudicatari	Objecte del contracte	Despesa de l'exercici sense IVA
1	Subministraments Obert	29.05.2018	Ros Roca, SA	Subministrament d'un vehicle recol·lector de càrrega lateral	* 215.819
2	Subministraments Directe	2018	Ros Roca, SA	Subministrament de recanvis, manteniment i reparació de vehicles i equips	28.640
3	Subministraments Directe	2018	Galp Energía España, SAU	Subministrament de combustible al dipòsit de Vic	303.754
4	Serveis Directe	2018	ATR Trucks Vic, SL	Reparacions de vehicles	96.431
5	Subministraments Directe	2018	Petrolis de Barcelona, SA	Subministrament de combustible al dipòsit de Vic	82.052
6	Serveis Directe	2018	Carrosseries Tolosa, SL	Reparacions de vehicles	68.187
7	Subministraments Directe	2018	Bridgestone Hispania, SA	Subministrament de neumàtics	51.045
8	Serveis Directe	2018	D.A.F. (persona física)	Reparacions de contenidors soterrats	31.868
9	Subministraments Directe	2018	Contenur, SL	Subministrament de contenidors	26.914
10	Subministraments Directe	2018	Rs Turia, SL	Subministrament de recanvis per als vehicles	26.197
11	Serveis Directe	2018	Automoció Vic, SA	Reparacions de vehicles i subministrament de recanvis	21.864
12	Subministraments Directe	2018	Endesa Energía, SAU	Subministrament d'energia elèctrica	20.268

Id.	Tipus de contracte i procediment d'adjudicació	Data d'adjudicació	Adjudicatari	Objecte del contracte	Despesa de l'exercici sense IVA
13	Serveis Directe	2018	Activa Advocats i Assessors, SLP	Servei d'assessorament i gestions laborals	17.935
14	Subministraments Directe	2018	Comercial Reymavic, SA	Subministrament de recanvis per als vehicles	17.740
15	Subministraments Directe	2018	Iberprotec, SL	Subministrament de roba de treball	17.362
16	Subministraments Directe	2018	Feixas Aulet, SA	Subministrament de combustible escombradores	16.051
17	Serveis Directe	2018	Moba-Ise Mobile Automation, SL	Quota GPS i pesatge de vehicles i reparacions dels sistemes	15.723
18	Serveis Directe	2018	Baula Comunicació, SL	Realització de diverses campanyes publicitàries	15.569
19	Serveis Directe	2018	Lou Comunicació Online, SCP	Realització d'espots publicitaris per a campanyes	15.330
20	Serveis Directe	2018	Lease Plan Servicios, SA	Subministrament de vehicles mitjançant renting	12.789
21	Subministraments Directe	28.04.2017	Méndez & Croton, SA	Subministrament de sabates d'estiu	945
22	Subministraments Directe	13.04.2018	TMMA Tallers Manteniment Medi Ambient, SL	Recanvis per a vehicles	1.970
23	Serveis Directe	19.07.2018	A.C.P. (persona física)	Instal·lació d'aire condicionat	1.772
24	Serveis Directe	31.05.2018	Fundació Privada Tac Osona	Neteja de nau al mes de maig 2018	738
25	Serveis Directe	17.09.2018	Braut Eix Ambiental, SL	Formació sobre la legionel·la	3.240

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* Correspon a l'import d'adjudicació sense IVA.

2.3.3. Resultats de la fiscalització

A continuació es presenten les observacions detectades en el treball de fiscalització de la contractació de Recollida de Residus d'Osona, SL.

Instruccions internes de contractació

Respecte de les IIC s'ha detectat el següent:

- Les vigents en l'exercici fiscalitzat van ser aprovades pel Consell d'Administració l'11 de juliol del 2008 i no s'han anat actualitzant amb els canvis introduïts en la normativa de contractació.

- No quedava reflectit el procediment a seguir en el cas dels contractes que no eren d'obres, l'import dels quals fos inferior a 30.000 € i superior a 18.000 €.
- No s'ha pogut verificar que es publicuessin en la web de RRO tal com establia l'article 192.3 del TRLCSP.
- No regulaven els procediments ni les limitacions de les modificacions i les pròrrogues dels contractes.

Contractació directa

En la fiscalització realitzada s'ha constatat que, llevat d'un contracte licitat en l'exercici mitjançant procediment obert, la resta de despesa es va adjudicar de forma directa, en algunes ocasions mitjançant l'adhesió de RRO als contractes que Ferrovial Servicios, SA, havia signat amb els proveïdors, atenent a la seva condició d'empresa del grup Ferrovial.

En la majoria d'expedients analitzats es conclou que s'haurien d'haver utilitzat els procediments de contractació adequats que garantissin els compliment dels principis contractuals. En concret, les incidències detectades de forma específica han estat les següents:

- Per a la contractació de la despesa corresponent als expedients 2, 7, 9, 10 i 15, RRO es va adherir als contractes que Ferrovial Servicios, SA, tenia signats amb diferents proveïdors, en els quals es prefixaven les condicions econòmiques i de servei a aplicar en cas d'adhesió de les empreses del seu grup. Per això la societat no va licitar aquests contractes d'acord amb la normativa contractual que li era d'aplicació.
- Durant l'exercici 2018, RRO no va realitzar cap procediment per licitar el subministrament de combustible, contractes 3 i 5; el subministrament d'energia elèctrica, contracte 12 i la prestació del servei d'assessorament i realització de gestions laborals, contracte 13. En tots els casos anteriors, els contractes superaven els llindars de contracte menor, per la qual cosa s'haurien d'haver licitat mitjançant un dels procediments previstos en la normativa.
- La despesa per rènting de vehicles amb el proveïdor Lease Plan Servicios, SA, expedient 20, comprenia l'arrendament operatiu de cinc vehicles, quatre d'ells iniciats l'octubre del 2016 i l'altre amb data d'inici juny del 2018. En l'anàlisi realitzada s'ha observat que RRO no va realitzar el corresponent procediment de licitació atès que va ser Ferrovial Servicios, SA, qui va gestionar la contractació.
- Els expedients 21 a 23 i 25 s'haurien d'haver tramitat com a contractes menors i l'expedient 24 s'hauria d'haver licitat mitjançant un dels procediments dels previstos en la normativa, en la mesura que es tracta de serveis que es renoven de forma periòdica. El mateix succeeix amb l'expedient 17, en què el servei de GPS i pesatge d'alguns dels vehicles, per 10.898 €, es renova de forma periòdica anualment. En la mesura que aquest

servei es contracta de forma successiva amb el mateix proveïdor, també s'hauria d'haver licitat per un dels procediments previstos en la normativa.

Aquestes incidències estan relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet de constituir una unitat operativa o funcional, o estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de la LCSP.

Publicitat

Pel que fa a la publicitat dels contractes s'ha detectat el següent:

- El contracte 1 de subministrament superava el límit legal per estar subjecte a regulació harmonitzada, per la qual cosa la seva licitació requeria de publicitat en el *Diari Oficial de la Unió Europea*, cosa que no es va fer. A més, l'adjudicació del contracte tampoc no es va publicar en el perfil del contractant, en contra del que estableix l'article 190.1 del TRLCSP.
- Com a conseqüència de la manca de licitació mitjançant un procediment de contractació de la resta de despeses, la societat tampoc no va complir el que estableix l'article 13.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, sobre transparència, accés a la informació i bon govern i l'article 63.4 de la LCSP, a partir de la seva entrada en vigor, en el sentit que no va efectuar la deguda publicitat dels contractes en el portal de transparència.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre Recollida de Residus d'Osona, SL, exercici 2018, pel que fa a determinats aspectes que, si escau, caldria esmenar.

Aspectes generals

Els aspectes generals observats són els següents:

1. En la fiscalització realitzada no s'ha disposat del contracte signat en la constitució de la societat, entre el Consell Comarcal d'Osona i el soci privat, per la qual cosa, no s'ha

pogut validar. Tampoc no s'ha pogut validar si la pròrroga del servei per nou anys més estava prevista en el contracte.

Aquests fets suposen una limitació a l'abast en l'informe de fiscalització. El fet de no disposar del contracte de concessió de serveis signat en la constitució de la societat suposa un greu incompliment del deure de custòdia que qualsevol administració pública ha de tenir dels seus documents, i més encara per ser el document principal i que dona sentit a l'existència de la societat.

A la data de finalització del treball de camp, febrer del 2021, la societat tenia previst iniciar el procés de liquidació i posterior dissolució. Aquest procés encara no s'havia iniciat. Mentrestant, i fins que aquest procés no finalitzi, la societat té previst acordar la pròrroga de la prestació del servei per interès públic (vegeu els apartats 1.1.2 i 1.2.1).

2. Pel que fa a la gestió de les deixalleries, no s'ha pogut verificar que aquesta gestió estigués inclosa en el contracte de concessió de serveis inicial (vegeu l'apartat 1.2.2.1).
3. La Intervenció va emetre l'informe de control financer de la societat corresponent a l'exercici 2018, però no va dur a terme els procediments corresponents a l'auditoria de compliment i auditoria operativa segons estableix l'article 29.3 del Reial decret 424/2017, del 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern en les entitats del sector públic local, per aquelles entitats no sotmeses a control permanent (vegeu l'apartat 1.2.3).

Fiscalització economicofinancera

Les observacions de la fiscalització economicofinancera són les següents:

4. En l'anàlisi realitzada s'ha detectat que en l'inventari hi havia comptabilitzats diversos contenidors per un valor net comptable de 128.264 €, quan el criteri general de la societat és el de no activar aquests béns i registrar-los com a despesa de l'exercici en què s'adquireixen (vegeu l'apartat 1.2.2.1).
5. La societat no disposava de comptes comptables de facturació separats per ajuntaments i per tipologia de servei, ni dels imports rebuts d'Ecoembes i Ecovidrio. Aquest fet dificulta la realització d'un seguiment individualitzat dels ingressos derivats de l'activitat principal de la societat per part del Consell Comarcal d'Osona, accionista principal de la societat (vegeu l'apartat 2.2.1).
6. Els serveis de recollida de residus i els serveis de neteja viària s'instrumenten mitjançant els plans de gestió individualitzats per a cada ajuntament, en què es defineixen els tipus

de serveis a prestar i les tarifes a aplicar. Aquests plans de gestió no estan signats i tampoc estableixen una durada predeterminada de la prestació del servei.

A més d'aquests serveis, la societat presta a alguns ajuntaments, serveis addicionals no inclosos en els plans de gestió respectius, com són la reparació i neteja de contenidors de manera puntual o la recollida de residus després d'algun esdeveniment cultural. Durant l'exercici 2018, l'import d'aquests serveis addicionals va ser de 276.367 €. Aquests serveis addicionals s'haurien d'incloure en els plans de gestió (vegeu l'apartat 2.2.1).

7. El Consell d'Administració de la societat va acordar traspasar a CESPÀ el 4,0% dels ingressos obtinguts pels retorns d'Ecoembes. En la fiscalització realitzada s'ha observat que la societat traspassa tant els ingressos corresponents a Ecoembes com els corresponents a Ecovidrio, sense que per aquests darrers ingressos s'hagi obtingut cap evidència documental que ho suportés (vegeu l'apartat 2.2.1).
8. Els ingressos obtinguts pels retorns d'Ecoembes i Ecovidrio que la societat traspassava als ajuntaments en funció de les tones recollides es van comptabilitzar de forma incorrecta com a menys ingrés dins d'Import net de la xifra de negocis mentre que s'haurien d'haver comptabilitzat en un compte de despesa i haver efectuat el corresponent abonament (vegeu l'apartat 2.2.1).
9. La societat va facturar el servei de recollida de vidre només a quatre dels trenta-vuit ajuntaments a qui prestava el servei; en concret, a l'Esquirol, Manlleu, Roda de Ter i Torelló. El servei de recollida de vidre s'hauria de facturar a tots aquells ajuntaments als quals es presta el servei, tal com es fa amb els quatre municipis enumerats anteriorment (vegeu l'apartat 2.2.1).
10. Del total de l'import percebut del cànon de residus municipals que retorna l'Agència de Residus de Catalunya, la societat es queda una quantitat en concepte de gestió, que en l'exercici 2018 va ser de 17.198 €. La resta s'abona als ajuntaments en funció de les tones de fracció orgànica recollides. En la fiscalització realitzada no s'ha obtingut evidència que aquest import hagués estat degudament aprovat (vegeu l'apartat 2.2.2).
11. Dins les altres despeses d'explotació s'ha vist que per diversos conceptes la societat no utilitzava els comptes previstos en el Pla general de comptabilitat, aprovat pel Reial decret 1514/2007, del 16 de novembre. En concret, les despeses amb empreses del grup o vinculades es registraven en el subgrup corresponent a arrendaments i cànon i a les assegurances, quan s'haurien d'haver registrat segons la seva naturalesa (vegeu l'apartat 2.2.5).

12. Dins dels arrendaments i cànons i de les primes d'assegurances s'hi van incloure diversos càrrecs entre el Consell Comarcal d'Osona i la societat, per 120.258 €; entre CESPÀ i la societat, per 33.116 €, i, entre VialnetVic, SL, societat d'economia mixta de l'Ajuntament de Vic, participada també per CESPÀ, i la societat, per 23.145 €, pels quals no hi ha cap conveni o document justificatiu en què es regulessin les condicions econòmiques dels serveis que es prestaven.

S'ha observat, a més, que aquestes despeses relacionades amb empreses del grup o vinculades les registrava directament Ferroviario Servicios, SA, en la comptabilitat de RRO, i aquesta s'encarregava únicament de validar la correcció dels imports i conceptes. En aquest sentit, es troba a faltar un control i seguiment individualitzat de les despeses per part del Consell Comarcal d'Osona, com a accionista majoritari que és (vegeu l'apartat 2.2.5).

Despeses de personal

En la revisió de les despeses de personal de l'exercici 2018, s'ha observat el següent (vegeu l'apartat 2.2.4).

13. La gerent de la societat formava part de la plantilla de CESPÀ, per la qual cosa no percebia cap remuneració de RRO. Tampoc hi ha cap càrrec entre ambdues societats pel cost de les seves tasques.
14. Durant l'exercici 2018, trenta-un treballadors van cobrar hores per treballs extraordinaris per sobre de les 80 hores extres, límit màxim en còmput anual en què es pot incórrer, d'acord amb l'article 35.2 del Reial decret legislatiu 2/2015, del 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.
15. En la fiscalització de la contractació de personal temporal no s'ha pogut verificar la correcta aplicació dels principis rectoris d'accés a l'ocupació pública (igualtat, publicitat, capacitat i mèrit) que estableix el Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

Contractació administrativa

Les observacions de la fiscalització de la contractació administrativa són les següents (vegeu l'apartat 2.3.3).

16. Les IIC vigents fins al 8 de març del 2018 es van aprovar el 2008 i no s'han anat actualitzant amb els canvis introduïts en la normativa de contractació. En aquestes IIC no quedava reflectit el procediment a seguir en el cas dels contractes que no fossin d'obres, l'import dels quals fos inferior a 30.000 € i superior a 18.000 €, ni regulaven els

procediments ni les limitacions de les modificacions i les pròrrogues dels contractes. Tampoc no s'ha pogut verificar que es publicuessin en la web de RRO tal com estableix l'article 192.3 del TRLCSP.

17. En la fiscalització realitzada s'ha constatat que, llevat d'un contracte licitat en l'exercici mitjançant procediment obert, la resta de despesa es va adjudicar de forma directa, en algunes ocasions mitjançant l'adhesió a contractes que Ferrovial Servicios, SA, havia signat amb els proveïdors, atenent a la seva condició d'empresa del grup Ferrovial.

En la majoria d'expedients analitzats es conclou que s'haurien d'haver utilitzat els procediments de contractació adequats que garantissin el compliment dels principis de contractació.

En alguns dels expedients revisats s'han detectat determinades incidències relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet d'estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències van donar com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de la LCSP.

18. El contracte de subministrament d'un vehicle recol·lector de càrrega lateral superava el límit legal per estar subjecte a regulació harmonitzada, per la qual cosa la seva licitació requeria de publicitat en el *Diari Oficial de la Unió Europea*, cosa que no es va fer. A més, l'adjudicació del contracte tampoc no es va publicar en el perfil del contractant, en contra del que estableix l'article 190.1 del TRLCSP.

Com a conseqüència de la manca de licitació mitjançant un procediment de contractació de la resta de despeses, la societat tampoc no va complir el que estableix l'article 13.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, sobre transparència, accés a la informació i bon govern i l'article 63.4 de la LCSP, a partir de la seva entrada en vigor, en el sentit que no va efectuar la deguda publicitat dels contractes en el portal de transparència.

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions sobre alguns aspectes que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre Recollida de Residus d'Osona, SL, pel que fa a l'exercici 2018.

1. El fet de no disposar del contracte de concessió de serveis signat en la constitució de la

societat dificulta el seguiment de la gestió del servei per part de la societat. La societat hauria de tenir cura dels seus documents per complir amb el deure de custòdia.

2. Perquè no es produeixin diferències en la comptabilització de béns d'inversió, caldria que la societat definís de forma clara quan s'han d'activar i quan es consideren despesa de l'exercici.
3. Per millorar el control que du a terme el Consell Comarcal en la societat pel fet de ser-ne un ens dependent, caldria que la Intervenció inclogués procediments de control relatius a l'auditoria de compliment i a l'auditoria operativa.
4. Per millorar el control dels ingressos i despeses per activitats, caldria que la societat millorés la comptabilització dels ingressos rebuts en la prestació dels serveis de forma que s'utilitzessin comptes comptables individualitzats per ajuntaments i per tipologia de serveis.
5. Caldria que es millorés la comptabilització de les altres despeses d'explotació, perquè les despeses quedessin recollides en els comptes comptables adients segons la seva naturalesa.
6. La societat hauria de millorar el procediment pel qual deixa constància dels serveis a prestar als ajuntaments, de forma que els plans de gestió que utilitza per reflectir els serveis a prestar en cadascun dels ajuntaments incloguessin tots aquells serveis addicionals que es presten de forma més esporàdica, i haurien d'estar signats tant per l'ajuntament com per la mateixa societat.
7. Seria convenient que la societat efectués un estudi i planifiqués les possibles necessitats de personal de cada exercici, per evitar un ús excessiu de la realització d'hores extres per part del personal existent.

4. ANNEX: BALANÇ ABREUJAT

Com a informació complementària, a continuació es presenta el Balanç abreujat de Recollida de Residus d'Osona, SL, a 31 de desembre del 2018.

Quadre 14. Balanç abreujat

ACTIU	31.12.2018	31.12.2017	PATRIMONI NET I PASSIU	31.12.2018	31.12.2017
A) ACTIU NO CORRENT	946.008	1.035.156	A) PATRIMONI NET	1.574.620	1.488.227
II. Immobilitzat material	861.860	943.014	A1) FONTS PROPIS	1.574.620	1.485.628
V. Inversions financers a llarg termini	13.753	13.753	I. Capital	854.502	854.502
VI. Actius per impostos diferits	70.395	78.389	III. Reserves	631.125	521.834
			VII. Resultat de l'exercici	88.993	109.292
			A3) SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	-	2.599
B) ACTIU CORRENT	1.929.492	1.586.558	B) PASSIU NO CORRENT	123.207	125.257
III. Deutors comercials i altres comptes a cobrar	284.148	137.583	I. Provisions a llarg termini	123.207	124.390
V. Inversions financeres a curt termini	173	-	IV. Passius per impost diferit	-	867
VI. Periodificacions a curt termini	8.615	7.788			
VII. Efectiu i altres actius líquids equivalents	1.636.557	1.441.187	C) PASSIU CORRENT	1.177.673	1.008.230
			II. Provisions a curt termini	3.322	3.322
			V. Creditors comercials i altres comptes a pagar	1.174.351	1.004.908
TOTAL ACTIU	2.875.500	2.621.714	TOTAL PATRIM. NET I PASSIU	2.875.500	2.621.714

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès a Recollida de Residus d'Osona, SL el dia 7 de maig del 2021 per complir el tràmit d'al·legacions.

5.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per Recollida de Residus d'Osona, SL a la Sindicatura de Comptes es reproduïx a continuació.

La documentació annexa a les al·legacions no es transcriu en l'informe, però consta en l'arxiu de la Sindicatura.

Sindicatura de Comptes de Catalunya

Via Laietana, 60
08003 Barcelona

Senyors / Senyores,

En relació al projecte d'informe ref. 27/2020-F, que s'ha tramès a Recollida de Residus d'Osona, SL, a l'efecte de presentació, si escau, de possibles al·legacions, adjunt em plau trametre dins del termini concedit a l'efecte, el corresponent escrit d'al·legacions, per tal que, si ho considereu pertinent puguin ser tingudes en consideració.

Cordialment,

Joan Carles Rodríguez Casadevall
President del Consell d'Administració de Recollida de Residus d'Osona, SL

Joan Carles Rodríguez Casadevall, president del Consell d'Administració de Recollida de Residus d'Osona, SL, amb DNI [...] i domicili al carrer Historiador Ramon d'Abadal i de Vinyals, 5, 3a (08500) Vic, actuant en el seu nom i representació, com millor procedeixi en dret,

EXOSO:

Que en l'empresa que presideixo en data 7 de maig de 2021 s'ha rebut de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, el projecte d'informe de fiscalització amb referència 25/2020-F, corresponent a Recollida de Residus d'Osona, S.L., Exercici 2018, revisat pel Ple de la Sindicatura, per tal de que es puguin presentar les al·legacions pertinents dins del termini de deu dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció de l'escrit referenciat.

L'article 38 del Reglament de règim interior de Sindicatures de Comptes de Catalunya, estableix un període d'al·legacions de 10 dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció del projecte d'informe de fiscalització.

FORMULO en temps i forma, les següents

AL·LEGACIONS:

Es numeren les al·legacions amb la mateixa numeració de l'apartat 3 de Conclusions.

- 3.1. En la fiscalització realitzada no s'ha disposat del contracte signat en la constitució de la societat, entre el Consell Comarcal d'Osona i el soci privat, per la qual cosa, no s'ha pogut validar. Tampoc no s'ha pogut validar si la pròrroga del servei per nou anys més estava prevista en el contracte.

Aquests fets suposen una limitació a l'abast en l'informe de fiscalització. El fet de no disposar del contracte de concessió de serveis signat en la constitució de la societat suposa un greu incompliment del deure de custòdia que qualsevol administració pública ha de tenir dels seus documents, i més encara per ser el document principal i que dona sentit a l'existència de la societat.

A la data de finalització del treball de camp, febrer del 2021, la societat tenia previst iniciar el procés de liquidació i posterior dissolució. Aquest procés encara no s'havia iniciat. Mentrestant, i fins que aquest procés no finalitzi, la societat té previst acordar la pròrroga de la prestació del servei per interès públic.

S'ha posat a disposició de l'auditoria la documentació següent: Acord del Ple comarcal relatiu a l'aprovació de la memòria, reglament i els plecs de condicions que han de regir el concurs públic per seleccionar el soci privat, que ha de subscriure el quaranta-cinc per cent del capital social de l'empresa d'economia mixta que gestionarà el servei públic comarcal de recollida de residus d'Osona i d'inici de la licitació; Plecs administratius i plecs tècnics que regulen la licitació; Anunci al BOPB d'aquests acords; oferta i informe valoratiu de les ofertes presentades; Acord del ple del Consell comarcal d'adjudicació i escriptura pública de constitució de la societat.

La pròrroga del contracte es va fonamentar en l'article 164 de la *Ley 13/1995, de 18 de Mayo, de Contratos de las Administraciones Públicas*, aplicable al present supòsit, que estableix que quan les modificacions afectin al règim econòmic del contracte l'administració haurà de compensar al contractista de forma que es mantingui l'equilibri dels supòsits econòmics considerats bàsics en l'adjudicació del contracte. Aquest precepte no estableix cap limitació a la pròrroga del contracte com a mecanisme per a la compensació de l'equilibri econòmic.

(S'adjunta còpia de l'escriptura modificació objecte social i ampliació termini, com a document núm. 1)

- 3.2. Pel que fa a la gestió de les deixalleries, no s'ha pogut verificar que aquesta gestió estigués inclosa en el contracte de concessió de serveis inicial.

De conformitat amb el que disposa l'article 3.1. del Plec de condicions administratives que han de regir el concurs públic per seleccionar el soci privat, que ha de subscriure el quaranta-cinc per cent del capital social de l'empresa d'economia mixta que gestionarà el servei públic comarcal de recollida de residus d'Osona:

"1. La prestació del servei s'ha d'ajustar a la normativa aplicable. L'empresa se sotmet, a aquests efectes, a les determinacions que contingui en cada moment

el reglament que pugui aprovar el Consell, i també als altres reglaments comarcals aplicables, com és el cas del que regula l'ús de la llengua catalana. Sense perjudici de l'anterior, el contingut material del servei consisteix, bàsicament, a recollir els residus generats en els municipis de la comarca d'Osona i a transportar-los fins a l'abocador comarcal o fins els indrets reglamentàriament habilitats per abocar o tractar residus, i inclou, a títol enunciatiu, no limitatiu, el manteniment, el buidat i la neteja dels contenidors, [la gestió de deixalleries](#), la recollida selectiva, el reciclatge i el compostatge de residus.”

- 3.3. La Intervenció va emetre l'informe de control financer de la societat corresponent a l'exercici 2018, però no va dur a terme els procediments corresponents a l'auditoria de compliment i auditoria operativa segons estableix l'article 29.3 del Reial decret 424/2017, del 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern en les entitats del sector públic local, per aquelles entitats no sotmeses a control permanent.

Com a conseqüència de l'informe de fiscalització d'aquesta Sindicatura de l'exercici de 2016 del CCO, en Consell d'Administració de RROSL de data 25 de març de 2020, es va acordar la petició de pressupostos del control intern a les entitats del sector públic, per la realització d'una auditoria de l'any 2020.

- 3.4. En l'anàlisi realitzada s'ha detectat que en l'inventari hi havia comptabilitzats diversos contenidors per un valor net comptable de 128.264€, quan el criteri general de la societat és el de no activar aquests béns i registrar-los com a despesa de l'exercici en què s'adquireixen.

Aclarir que el criteri general d'activació en l'inventari dels contenidors es el de correlació de ingressos i despeses. Si l'ajuntament compra els contenidors per reposició i abona íntegrament aquest import a la societat, no s'entren en l'inventari, i es comptabilitza com a despesa. En el mateix sentit si per contra l'Ajuntament paga mitjançant amortització en el pla de gestió, la societat amortitza els contenidors en el mateix període. Els contenidors que formen part de l'inventari corresponen a Gurb, Centelles i Torelló. Es pot observar en els plans de gestió que s'abona via amortització.

- 3.5. La societat no disposava de comptes comptables de facturació separats per ajuntaments i per tipologia de servei, ni dels imports rebuts d'Ecoembes i Ecovidrio. Aquest fet dificulta la realització d'un seguiment individualitzat dels ingressos derivats de l'activitat principal de la societat per part del Consell Comarcal d'Osona, accionista principal de la societat.

Les comptes comptables, es separen per activitat, buscant l'anàlisi per tipus de servei (recollida de resta, d'orgànica, de multiproducte, de vidre, i neteja viària), d'aquesta manera s'intenta optimitzar les rutes mancomunades per activitat i municipi. El seguiment per municipi s'ha fet a nivell individualitzat a través del pla de gestió de cadascun contrastant amb els comunicats de treball, control de presència, GPS dels camions, i seguiments personalitzat dels capatassos del servei. Tota aquests informació s'analitza en fulles de càlcul.

Pel que fa als retorns d'Ecoembes i Ecovidre, es té un control exhaustiu, per municipi, a través del quilos recollits per cadascuna de les fraccions, i segons conveni marcat per Ecoembes i Ecovidre en cada moment.

- 3.6. Els serveis de recollida de residus i els serveis de neteja viària s'instrumenten mitjançant els plans de gestió individualitzats per a cada ajuntament, en què es defineixen els tipus de serveis a prestar i les tarifes a aplicar. Aquests plans de gestió no estan signats i tampoc estableixen una durada predeterminada de la prestació del servei.

A més d'aquests serveis, la societat presta a alguns ajuntaments, serveis addicionals no inclosos en els plans de gestió respectius, com són la reparació i neteja de contenidors de manera puntual o la recollida de residus després d'algun esdeveniment cultural. Durant l'exercici 2018, l'import d'aquests serveis addicionals va ser de 276.367 €. Aquests serveis addicionals s'haurien d'incloure en els plans de gestió.

La societat disposa d'uns preus unitaris, aprovats anualment pel Consell d'Administració de la societat i que es traslladen al Consell Comarcal, justificant l'origen dels mateixos. Aquesta és la base de càlcul dels plans de gestió, que es confeccionen en funció del tipus de servei que l'Ajuntament necessita. Altrament la prestació dels serveis deriva de la delegació del servei efectuada per cadascun dels ajuntaments i conseqüentment la durada va vinculada a aquesta delegació.

(S'adjunta còpia l'acta del consell d'administració de data 26 de setembre de 2017, d'aprovació de preus unitaris, com a document núm. 2)

Tanmateix la societat disposa d'una intranet, on cada municipi pot visualitzar la seva informació, i validar tots els pressupostos i serveis extres que demana. Queda validat i aprovat el servei mitjançant aquesta plataforma.

Aquesta plataforma també serveix per tenir tota informació de seguiment del servei i tots els informes anuals.

A més, aquests serveis no es poden incloure inicialment en els plans de gestió atès que, com bé diu la Sindicatura, són puntuals i que es presten a demanda dels Ajuntaments.

- 3.7. El Consell d'Administració de la societat va acordar traspasar a CESPÀ el 4,0% dels ingressos obtinguts pels retorns d'Ecoembes. En la fiscalització realitzada s'ha observat que la societat traspasa tant els ingressos corresponents a Ecoembes com els corresponents a Ecovidrio, sense que per aquests darrers ingressos s'hagi obtingut cap evidència documental que ho suportés.

Per a la prestació del servei relatiu a la gestió de les declaracions i retorns procedents d'Ecoembes (organització pel reciclatge d'envasos), es va quantificar un cost equivalent al 4 % d'aquest retorn.

En aquells moments s'implantaven la recollida selectiva i els retorns de tots els municipis i la gestió es feia de forma íntegra.

- 3.8. Els ingressos obtinguts pels retorns d'Ecoembes i Ecovidrio que la societat traspassava als ajuntaments en funció de les tones recollides es van comptabilitzar de forma incorrecta com a menys ingrés dins d'Import net de la xifra de negocis

mentre que s'haurien d'haver comptabilitzat en un compte de despesa i haver efectuat el corresponent abonament.

La forma de comptabilització esta validada pels auditors financers de la societat i no té un impacte en el resultat comptable de l'empresa. Es un fet no rellevant segons la seva opinió.

- 3.9. La societat va facturar el servei de recollida de vidre només a quatre dels trenta-vuit ajuntaments a qui prestava el servei; en concret, a l'Esquirol, Manlleu, Roda de Ter i Torelló. El servei de recollida de vidre s'hauria de facturar a tots aquells ajuntaments als quals es presta el servei, tal com es fa amb els quatre municipis enumerats anteriorment.

Des de RRO es va analitzar el cost del servei, que precisava d'un vehicle grua, conductor i peó, i es va veure que els retorns que es recuperaven de les tones de vidre recollides, finançaven el cost del servei. Per demanda dels Ajuntaments es va mantenir el sistema, que ja havia operat en anterioritat.

En els supòsit dels municipis de Manlleu, Torelló, Roda i l'Esquirol, el cost del servei supera l'import del retorn associat.

- 3.10. Del total de l'import percebut del cànon de residus municipals que retorna l'Agència de Residus de Catalunya, la societat es queda una quantitat en concepte de gestió, que en l'exercici 2018 va ser de 17.198€. La resta s'abona als ajuntaments en funció de les tones de fracció orgànica recollides. En la fiscalització realitzada no s'ha obtingut evidència que aquest import hagués estat degudament aprovat.

El dret de cobrament del retorn de cànon el té l'ens municipal. Els Consell Comarcal via RROSL, ofereix fer aquesta gestió a aquells Ajuntaments que no tenen els mitjans per poder-ho gestionar. La gestió d'aquest cànon s'assimila a la resta de cànon i el cost de gestió s'assimila al percentatge d'Ecoembes (veure apartat 3.7. d'aquest escrit d'al·legacions). En aquest cas la pròpia societat és qui fa la gestió, i per tant ingressa per aquest concepte.

Un supòsit diferent és el de l'Ajuntament de Manlleu que s'autogestiona aquest retorn.

- 3.11. Dins les altres despeses d'explotació s'ha vist que per diversos conceptes la societat no utilitzava els comptes previstos en el Pla general de comptabilitat, aprovat pel Reial decret 1514/2007, del 16 de novembre. En concret, les despeses amb empreses del grup o vinculades es registraven en el subgrup corresponent a arrendaments i cànon i a les assegurances, quan s'haurien d'haver registrat segons la seva naturalesa.

La comptabilització de factures d'empreses del grup, s'agrupa a una compte comptable, validada i contrasta per l'informe d'auditoria financera.

En compliment de la llei 27/2014 de 27 de novembre de l'impost de societats, l'empresa disposa de l'informe d'operacions vinculades amb empreses de grup que analitza aquest tipus d'operacions, conclouent en el mateix que els operacions pagades a entitats vinculades son a preu de mercat.

- 3.12. Dins dels arrendaments i cànon i de les primes d'assegurances s'hi van incloure diversos càrrecs entre el Consell Comarcal d'Osona i la societat, per 120.258€; entre CESPÀ i la societat, per 33.116€, i, entre Vialnetvic, SL, societat d'economia mixta de l'Ajuntament de Vic, participada també per CESPÀ, i la societat, per 23.145€, pels quals no hi ha cap conveni o document justificatiu en què es regulessin les condicions econòmiques dels serveis que es prestaven.

S'ha observat, a més, que aquestes despeses relacionades amb empreses del grup o vinculades les registrava directament Ferroviàl Servicios, SA, en la comptabilitat de RRO, i aquesta s'encarregava únicament de validar la correcció dels imports i conceptes. En aquest sentit, es troba a faltar un control i seguiment individualitzat de les despeses per part del Consell Comarcal d'Osona, com a accionista majoritari que és.

L'import percebut pel Consell Comarcal d'Osona (120.258€) ho ha estat per serveis efectivament prestats per aquest a l'empresa mixta. Igualment pel que fa a l'import de 33.116€ satisfet a la societat a CESPÀ. Tanmateix l'import facturat per Vialnetvic, SL ho ha estat per diferents serveis.

El control s'exerceix per part del Conseller amb poders representant del Consell comarcal d'Osona, de forma trimestral es dona compte de la gestió al Consell d'Administració de la societat.

- 3.13. La gerent de la societat formava part de la plantilla de CESPÀ, per la qual cosa no percebia cap remuneració de RRO. Tampoc hi ha cap càrrec entre ambdues societats pel cost de les seves tasques.

El soci privat ha mostrat una forma de gestió transparent i molt professional.

- 3.14. Durant l'exercici 2018, trenta-un treballadors van cobrar hores per treballs extraordinaris per sobre de les 80 hores extres, límit màxim en còmput anual en què es pot incórrer, d'acord amb l'article 35.2 del Reial decret legislatiu 2/2015, del 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

La demanda dels Ajuntaments per la millora continua del servei, i en un moment de canvi cap a serveis porta a porta, va suposar un desajust pel que fa les jornades d'alguns treballadors. Ens pocs mesos l'empresa va reconduir la situació ajustant i redefinint rutes de treball, incorporant nous llocs de treball i negociant amb el comitè d'empresa altres formules per compensar les hores treballades i poder reajustar aquesta situació. Es pot validar en el conveni col·lectiu i amb els TC dels anys posteriors. (S'adjunta còpia del conveni dels dos centres de l'any 2018-2020 com a documents números 3 i 4)

- 3.15. En la fiscalització de la contractació de personal temporal no s'ha pogut verificar la correcta aplicació dels principis rectoris d'accés a l'ocupació pública (igualtat, publicitat, capacitat i mèrit) que estableix el Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

Durant l'any 2019, tal i com reflexa en el punt 5 de l'acta del Consell Administració de 13/11/2019 i per pal·liar aquestes mancances, els socis van acordar la contractació de recursos humans per donar compliment en la normativa contractual.

En aquest sentit durant l'any 2020 es va confeccionar unes bases reguladores per a seleccionar personal destinat a cobrir substitucions i vacants en la categoria de peó. Es va publicar al BOPB de data 20 de maig de 2020 i a la web de RRO. Van presentar candidatura un total de 55 persones i 25 van complir amb els requisits sol·licitats. Per l'any 2021 actualment estan publicades les bases.

(S'adjunta còpia del anuncis al BOPB com a documents núm. 5 i 6.)

- 3.16. Les IIC vigents fins al 8 de març del 2018 es van aprovar el 2008 i no s'han anat actualitzant amb els canvis introduïts en la normativa de contractació. En aquestes IIC no quedava reflectit el procediment a seguir en el cas dels contractes que no fossin d'obres, l'import dels quals fos inferior a 30.000€ i superior a 18.000€, ni regulaven els procediments ni les limitacions de les modificacions i les pròrrogues dels contractes. Tampoc no s'ha pogut verificar que es publicuessin en la web de RRO tal com estableix l'article 192.3 del TRLCSP.

Les Instruccions Internes de Contractació de DOSL van estar accessibles al públic a la web, en l'apartat de Contractes, a partir del mes d'agost de 2008.

L'article 6 de les IIC regula els procediments de contractació, i en concret l'article 7, 8, 9, 10 i 11, regulen el procediment de contractació directe, el procediment negociat, el procediment obert, el procediment restringit i el diàleg competitiu, respectivament.

No s'ha pogut verificar la publicació perquè a la data de l'auditoria (any 2020) s'havia produït la seva desactivació.

- 3.17. En la fiscalització realitzada s'ha constatat que, llevat d'un contracte licitat en l'exercici mitjançant procediment obert, la resta de despesa es va adjudicar de forma directa, en algunes ocasions mitjançant l'adhesió a contractes que Ferroviario Servicios, SA, havia signat amb els proveïdors, atenent a la seva condició d'empresa del grup Ferroviario. En aquest darrer cas, no s'ha pogut verificar si aquests contractes s'havien licitat mitjançant un procediment de licitació pública.

En la majoria d'expedients analitzats es conclou que s'haurien d'haver utilitzat els procediments de contractació adequats que garantissin el compliment dels principis de contractació.

En alguns dels expedients revisats s'han detectat determinades incidències relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet d'estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències van donar com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de la LCSP.

Ferrovial Servicios disposa una normativa interna que regula el procediment de compres de forma molt controlada i exigent pel que fa a la seva justificació i transparència. Aquestes normatives són auditades.

Les condicions ofertes pels possibles adjudicataris es publiquen en un portal intern (Ariba) a fi de conèixer en cada moment quins són les preus i condicions de compra.

RROSL s'ha beneficiat d'uns preus i acords molt avantatjosos per volum de compres.

Davant la manca de recursos materials i humans de la Societat per atendre aquestes necessitats, es va determinar des del Consell Comarcal d'Osona que es prestaria aquest servei i s'atendria al conjunt de les empreses mixtes participades en matèria de contractació. (S'adjunta acta del consell d'administració de data 13 de novembre de 2019, com a document núm. 7)

La posada en marxa d'aquest servei s'ha vist dificultada per la reiteració en els processos de selecció de personal especialitzat, atesa la seva manca de cobertura.

- 3.18. El contracte de subministrament d'un vehicle recol·lector de càrrega lateral superava el límit legal per estar subjecte a regulació harmonitzada, per la qual cosa la seva licitació requeria de publicitat en el Diari Oficial de la Unió Europea, cosa que no es va fer. A més, l'adjudicació del contracte tampoc no es va publicar en el perfil del contractant, en contra del que estableix l'article 190.1 del TRLCSP.

Com a conseqüència de la manca de licitació mitjançant un procediment de contractació de la resta de despeses, la societat tampoc no va complir el que estableix l'article 13.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, sobre transparència, accés a la informació i bon govern i l'article 63.4 de la LCSP, a partir de la seva entrada en vigor, en el sentit que no va efectuar la deguda publicitat dels contractes en el portal de transparència.

Es reitera el que s'ha exposat a l'apartat anterior.

Per tot això,

DEMANO:

Es tinguin en consideració, i s'estimin als efectes d'excloure-les de les Observacions de l'Informe final de fiscalització de l'exercici de 2018 de Recollida de Residus d'Osona, SL.

A Vic, a 20 de Maig de 2021

Joan Carles Rodríguez Casadevall
President del Consell d'Administració de Recollida de Residus d'Osona, SL.

5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. El text del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que el 15 de juny del 2021, reunit telemàticament el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Miquel Salazar Canalda, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 8/2021, relatiu a Recollida de Residus d'Osona, SL, exercici 2018.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

